

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vico d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 800
Letna naročnina L. 1.500
Letna inozemstvo L. 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XII. - Štev. 20 (589)

Gorica - četrtek 19. maja 1960 - Trst

Posamezna številka L. 30

Od Teherana... do Pariza (Dosedanji vrhunski sestanki s Sovjeti)

Konferenca med vrhovnimi zahodnimi voditelji in sovjetskimi ministrskimi predstniki, ki so jo sklicali v Parizu, je v novejši zgodovini mednarodnih političnih odnosov že peta te vrste. Tri taka snidenja so bila v zadnjem obdobju druge svetovne vojne, četrto pa leta 1955 v Zenevi. Pri prvih treh so zahodni in vzhodni državni razpravljali o čim uspešnejši vzporeditvi vojnih prizadevanj in sil za doseg zmag nad nacizmom, v Zenevi l. 1955 pa so po desetih letih tako imenovane hladne vojne skušali preprečiti izbruh novega spopada, kateremu se je svet zaradi sovjetske zapore nad Berlinom in zaradi komunističnega napada na Korejo vsaj dvakrat nevarno približal.

1) TEHERAN: 1943

Prvi tak posvet je bil od 28. novembra do 1. decembra 1943 v Teheranu, glavnem mestu Perzije, kjer so se Roosevelt, Stalin in Churchill dogovorili o skupnem splošnem napadu na Nemčijo, o odprtju druge fronte na zahodu z izkrcanjem anglo-ameriških sil v Normandiji ter o povojnem mirolnem sodelovanju vseh demokratičnih držav na svetu. Tam je tudi Stalin odvrnil zaveznike od zamisli, da bi se izkrcali na Balkanu, ter jih pripravil do sklepa, da so začeli dajati čim večjo pomoč jugoslovanskim komunističnim partizanom. Na tej konferenci se je med veseljami že sploščala zamisel o razdelitvi Evrope v vplivna politična področja.

2) JALTA: 1945 pozimi

Od 4. do 11. februarja 1945 so se isti trije možje sešli v Jalti na Krimu. Tedaj je šlo v glavnem že za bodočo povojno ureditev Evrope in zlasti Nemčije, katero so sklenili razdeliti na štiri zasedbena področja; postavili so tudi načelo o njeni brezpogojni vdaji. Dogovorili so se nadalje o vojni odškodnini, ki jo bo morala plačati, o popolnem uničenju nemškega militarizma in nacizma ter o kaznovanju vojnih zločincev. — Poljski so vsilili skupno vlado, v kateri so bili tudi komunisti, ki sklenili dati Slezijo ter mejo z Nemčijo na Odri in Niši. Sporazumeli so se tudi o ustanovitvi Organizacije združenih narodov (OZN). Sovjetska zveza se je obvezala, da bo začela vojno z Japonci, za kar bo dobila ves otok Sahalin, Kurilske otoke in drugo.

Jaltske sklepe, ki so ustvarili temelj za vse povojne in druge težave, so skrivali do leta 1947, ko jih je objavilo ameriško zunanje ministrstvo.

3) POTSDAM: poleti 1945

Od 17. junija do 2. avgusta 1945 je bila konferenca štirih velikih v Potsdamu pri Berlinu, pri kateri je Ameriko zastopal novi predsednik Truman, Anglijo pa laburistični prvak Attlee. Na njej so potrdili sklep o razdelitvi Nemčije na štiri zasedbena področja in enako usodo namenili tudi Berlinu. Dogovorili so se med drugim o sojenju vojnih zločincev, o odpeljavi industrijskih naprav s sovjetskega zasedbenega pasu v Sovjetijo ter o priključitvi Vzhodne Prusije Sovjetski zvezi. Ustanovili so tudi ministrski svet štirih velesil, da bi pripravili mirovne pogoje z Italijo, Bolgarijo, Madžarsko in Finsko ter pozneje tudi z Nemčijo, ko bi ta dobila veljavno enotno vlado.

4) ZENEVA: 1955

Konferenca v Zenevi je bila od 18. do 23. julija 1955. Udeležili so se je: predsednik Eisenhower za Združene države, Eden za Anglijo, ministrski predsednik Faure za Francijo ter predsednik vlade Bulganin za Sovjetsko zvezo. Razpravljali so o nemškem zedinjenju, o evropski varnosti in o razorožitvi. Sovjeti so že skoro pristali na zedinjenje Nemčije na podlagi svobodnih volitev, toda ko bi se morali zunanji ministri o tem podrobneje sporazumeti,

so Sovjeti snedli dano besedo. — Medtem je prišlo do krvave vstaje na Madžarskem in Sovjetska zveza se je zaprla sama vase. Preteklo je pet let in isti problemi kot pred petimi leti v Zenevi čakajo sedaj še vedno nerešeni.

5) PARIZ: maj 1960

Spet ista storija: Nemčija, Berlin, razorožitev, evropska varnost... Sporazumeli se bodo o... nemožnosti sporazuma med Vzhodom in Zahodom...? o odložitvi vprašanj na poznejši čas...?

Ta vprašanja, ki si jih je stavilo vse svetovno mnenje, so v tork dobila odgovor: Trenutno ni mogoče noben sporazum med Vzhodom in Zahodom; krivdo nosi Hruščev in sovjetski komunizem. Oboroževanje se bo zato nevdržno stopnjevalo in z njim nevarnost za tretji svetovni spopad.

Švica izgnala sovjetska vohuna

Istočasno ko je Sovjetska zveza grmela proti Združenim državam in njenim zaveznicam ter jih obtoževala vohunstva, so švicarske zvezne oblasti sporočile, da so aretirale dva funkcionarja sovjetskega veleposlanstva v Brnu prav zaradi vohunstva; zasačili so ju, ko sta se hotela srečati z nekim agentom sovjetske vohunske službe, kateri bi jima moral izročiti tajne podatke o raketnih odstrelislih v Zah. Nemčiji ter o švicarskem vojaško-obrambnem ustroju. Omenjena sovjetska funkcionarja sta imela pri sebi večjo vsoto denarja, ki bi jo morala dati v zameno za vojaške novice.

To je zelo poučen primer, kakšne krokodilove solze znajo pretakati sovjetski komunisti. Druge obtožujejo vohunstva, sami pa pošiljajo na tisoče agentov po vsem svetu. Tako je, kadar hoče kotel ponovo umivati... Amerikanci so bili vsaj toliko iskreni, da so priznali svoj »greh«, toda Sovjeti so se zaprli kot zakrknjen grešnik in niso o izgnanih diplomatih iz Švice črhali niti besede.

Južni Tirol pred OZN?

Podtajnik avstrijskega zunanje ministrstva Gschnitzer je dopisniku neke tuje agencije izjavil, da je avstrijska vlada ne glede na to, kaj bo medtem storila Italija, odločena postaviti vprašanje Južnega Tirola pred Združenje narodov še pred koncem junija. 30. junija namreč poteče rok za vpis vprašanj na dnevni red prihodnjega jesenskega zasedanja Glavne skupščine ZN. — Avstrijski državnik je jasno poudaril, da bo do tega koraka prišlo, četudi bi medtem Italija sprejela kakšen pozitiven ukrep v korist južnotirolskih Nemcev. To sporočilo je potrdil tudi predsednik vlade Raab.

Prav na eni vladnih sej je Tambonijeva vlada v Rimu odobrila osnutek dekreta, na podlagi katerega bodo lahko italijanski državljani nemške narodnosti na »natečajih za namestitev v javnih službah« lahko polagali izpite v materinščini, če le dokažejo, da obvladajo tudi italijanščino.

S tem v zvezi opazovalci pripominjajo, kako je zunanji minister Kreisky še pred nedavnim zanikal podobno odločitev, dokler trajajo med Italijo in Avstrijo pogajanja

POLOM V PARIZU

Nepopustljivost Sovjetov preprečila vsako možnost pogajanj

Končno je prišel toliko pričakovani 16. maj, na čigar kreditu je živelo človeštvo skoro eno leto. Usoda je hotela, da je prišel brez hrupa in sprichi ostrih propagandnih zdrah med Ameriko in Rusijo zaradi znanega letalskega incidenta skoro kot nezaželen gost. Vendar so bili državni toliko stvarni, da niso hoteli snesti dane si besede ter se v ponedeljek, kot dogovorjeno, sestali k zeleni mizi.

Vrhunski razgovori med »velikimi« bi mogli potekati v Elizejski palači, kjer je sedež predsedstva francoske republike. Za njih varnost skrbi okrog 2500 policajev, razmeščenih okrog palače, kamor nima nihče dostopa, niti časnikarji, ki so prišli v Pariz v zelo velikem številu: tri tisoč. Za njih so poskrbeli posebno informacijsko službo v palači Chaillot, starem sedežu NATO, kjer bodo državni ministri imeli za njih posebne tiskovne konference, katerim bodo lahko sledili tudi s posebnim radijskim aparatom.

Ni bilo treba niti en dan, da se je vrhunska konferenca začela in zaključila. Že na prvi seji je bilo jasno razvidno, da štirje ne bodo mogli daleč priti. De Gaulle je kot gostitelj otvoril sestanek, nakar je prevzel besedo Hruščev. Njegova izvajanja so bila en sam silovit napad na ZDA in na Eisenhowerja. Na kratko povedano je Hruščev vztrajal vedno na letalskem incidentu z U-2 in zahteval od Eisenhowerja, naj se javno opraviči, naj kaznuje krivce ter obljubi, da se kaj takega ne ponovi več. V nasprotnem primeru da se bodo Sovjeti umaknili in zapustili Pariz še isti dan. Torej pravi ultimatum!

Ameriški predsednik Eisenhower je v svojem zelo odločnem in stvarnem govoru podal stališče Združenih držav. Potrdil je, da ne bodo več pošiljali letal na sovjetsko ozemlje, vendar ostalih točk ultimata ni mogel sprejeti. Nemo goče je namreč, da bi se Zahod

uklonil Sovjetom in sprejel tako poniževalne zahteve. — De Gaulle in Macmillan sta si sicer močno prizadevala, da bi ublažila napetost in pripravila Hruščeva do popuščanja, a vse zaman.

DRAMATIČNI KONEC RAZGOVOROV

Za tork popoldne je francoski predsednik De Gaulle povabil ostale »tri velike« na privaten razgovor v Elizejsko palačo, da bi sami, brez ostalih ministrov, poskusili najti nek izhod iz zagate. Toda tudi tu se sovjetski led ni odtačil. Hruščev se sploh vabilu ni odzval in s tem dejansko prekinil vsako možnost nadaljevanja razgovorov. Zahodni trije veliki so tedaj lahko samo ugotovili propad vrhunskega sestanka. Njihova izjava pravi:

»Predsednik ZDA, predsednik francoske republike in predsednik vlade Združenega kraljestva vzemajo na znanje, da zaradi zadržanja sovjetskega ministrskega predsednika, ni bilo mogoče vzeti v pretres problemov, o katerih so se domenili za vrhunsko konferenco. — Obžalujejo, da se ti razgovori, tako važni za svetovni mir,

niso mogli vršiti.« V nadaljevanju izjave potrjujejo, da so še vedno pripravljene na vsaka bodoča pogajanja.

Eisenhower bo zaradi tega že predhodno odšel na Portugalsko, Hruščev pa odpotuje v Berlin.

Krivda za neuspeh pade torej v celoti na Sovjete, ki so s svojim zadržanjem pokazali, da jim ni do resne obravnave svetovnih problemov in se raje lovijo z nesmiselnim letalskim incidentom. Hruščev je tudi s tem hotel pokazati, da upa z odložitvijo vrhunskega sestanka tudi na to, da se bo prihodnjič pogajal z novim ameriškim predsednikom. Svoje itak sovražno zadržanje do Eisenhowerja v Parizu pa je pokazal tudi s tem, da je prekal njegov obisk v Rusiji. Komentatorji domnevajo, da so to »novo« politiko sovjetskega predsednika narekemale notranje borbe v Sovjetski zvezi. Prisotnost in vpliv maršala Malinovskega je o tem dovolj zgovoren dokaz.

Človeštvo je torej še enkrat ostalo razočarano. Morda pa je to zopet nova, čeravno neprijetna prilika, da spozna resnične cilje in namene svetovnega komunizma.

Po letalskem incidentu »U-2«

Skozi ves pretekli teden se je med Sovjeti in Združenimi državami nadaljevala polemika zaradi ameriškega letala U-2, ki so ga sovjetske sile sestrelile nad Uralom in zaradi česar je sovjetski ministrski predsednik Hruščev obtožil Ameriko vohunstva in napadalnih namenov. In to prav na predvečer, ko bi se moral sestati v Parizu s tremi zahodnimi velikimi ter mesec dni pred obiskom predsednika Eisenhowerja v Sovjetski zvezi.

Sovjetska vlada je v zvezi z letalskim incidentom poslala protestne note v Washington, turški, pakistanski in norveški vladi, ki naj bi bile pri zadevi neposredno prizadete. Tem slednjim je Hruščev zagrozil s povračilnimi ukrepi, če bodo še naprej dajale na razpolago ameriški vladi oporišča za njihove vohunske polete nad sovjetskim ozemljem.

Razbitine sestreljenega ameriškega letala so prepeljali v Mosko ter jih tu javno razstavili v ljudskem parku Gorki. — Hruščev in Gromiko sta tudi zagrozila, da se bo sovjetska vlada pritožila tudi na Varnostni svet OZN. V zvezi z bližnjim potovanjem Eisenhowerja v Sovjetsko zvezo, do katerega bi moralo priti v prvi polovici junija, je Hruščev dejal, da se je po letalskem incidentu njegovo mnenje o ameriškem predsedniku spremenilo in da zna zaradi tega tudi priti do odložitve obiska, kar je Hruščev potrdil v Parizu. V tem smislu je poveljnik sovjetskega letalstva, maršal Veršinin odklonil obisk v ZDA, kamor bi moral iti te dni.

ODGOVOR AMERIKE

Na vse te sovjetske obdolžitve je ameriška vlada preko svojega zunanjega ministra Herterja zelo stvarno odgovorila, da ZDA namreč res včasih pošiljajo ogledniška letala vzdolž sovjetskih meja in sem pa tja tudi na sovjetsko ozemlje. To delajo, ker hočejo ob-

varovati svobodni svet pred morebitnim iznenadnim napadom ali kakor pravijo pred drugim Pearl Harborjem. Herter je tudi spomnil, da to letalsko nadzorstvo ni bilo za sovjetsko vlado nobena skrivnost, ampak da je posledica dejstva, da se Sovjeti zavijajo v tako tajnost in ne marajo nobene nadzorstva nad svojim ozemljem. Svoj čas je Eisenhower predlagal, naj bi po načelu »odprtega neba« sovjetska in ameriška letala prosto krožila nad ameriškim odnosno sovjetskim ozemljem. Toda Sovjeti so predlog zavrnili.

Vsi še vedno ugibajo, kaj je pravzaprav Hruščev hotel doseči s tako hrupno potezo. Mnogi pripominjajo, da je z napihovanjem letalskega incidenta, hotel do kraja izkoristiti priliko, ki se mu je nudila, da očrni Združene države pred svetovno javnostjo tik pred sestankom na vrhu. Spet drugi menijo, da se je hotel opravičiti pred stalinovci, ki mu očitajo, da je v popuščanju šel predaleč: ti se bojijo namreč, da bi proces popuščanja utegnil več koristiti Zahodu kot Sovjetski zvezi in zato hočejo, da gre Hruščev korak nazaj od svoje politike ter se spet vrne k politiki trde roke, ker drugače se zna zgoditi, da jih bodo zahodnjaki »okol prinesli«. Pravijo stalinovci: Kakor hitro smo nekoliko popustili in začeli kazati nekoliko lepši obraz, so zahodnjaki to našo dobrohotnost takoj izkoristili ter si upajo delati stvari (letalsko špionažo), ki si jih prej nikdar niso upali.

Na drugi strani je Hruščeva razjezilo, da se Amerika kljub njegovim nasmehom ni dala premamiti ter pustiti v nemar skrb za obrambo celotnega svobodnega sveta. — Zato je Hruščev z letalskim incidentom hotel brez dvoma z enim udarcem več muh-pobiti in s tem dokazati, da je Sovjetska zveza še vedno pred Združenimi državami tako v atomski oborožitvi kot v protiatomski obrambi.

NAŠ TEDEN V CERKVI

22.5. nedelja, 5. povel.: sv. Helena, dev.
23.5. ponedeljek: sv. Deziderij, škof, muč.
24.5. torek: Marija pomočnica kristjanov
25.5. sredo: sv. Koban I., papež, sv. Gregorij VII., papež
26.5. četrtek: Vnebohod N. G. Jezusa Kristusa, zapovedan praznik; sv. Filip Nerij, spozn.
27.5. petek: sv. Beda Častitljivi, cerkv. uč.
28.5. sobota: sv. Avgustin, škof; sv. Viljem, opat

*
SV. FILIP NERIJ (1515-1595) se je od povelja veliki dediščini, ki mu jo je ponujal stric in šel v Rim, da bi postal duhovnik.

5. nedelja po Veliki noči

Današnja maša nam govori o izredno važni zadevi: o molitvi in pravi pobožnosti. Povejmo o tej lepi snovi nekaj besed. Strnimo jih v naslednje misli:

1. **Molitev in pobožnost sta nam vsem nadvse koristni in potrebni.** Treba je gojiti molitev in pobožnost. Treba je moliti in živeti pobožno življenje. Molitev je potreba naše narave in naša velika dolžnost; naravna, krščanska in človeška dolžnost. Enako pobožnost. Mi smo namreč šibki in popolnoma odvisni od Stvarnika. Naš položaj nas sili k temu, da se zatekamo k velikemu, večnemu in vsemogočnemu Gospodu Bogu s ponižno molitvijo in s pobožnim življenjem. Molitev je veliko in za odrasle brezpogojno sredstvo zveličanja. Molitev je pogoj naše zveličanja in večnega življenja. Kdor ne moli, tak ne bo videl nebes. Pobožnost je pa kakor duša verskega življenja. Človek brez pobožnosti je kakor človek brez duha, kakor oseba brez duše. Tak človek je kakor duša brez življenja. — Molitev in pobožnost sta že po sami naravi tesno povezani. Molitev je namreč le en del pobožnosti, in sicer glavni del in glavna vaja pobožnosti. Molitev je potemtakem vključena v pobožnost. Ne sme pa izostati, ker brez nje pobožnost ni popolna; bila bi celo bistveno pomanjkljiva.

2. **Kdor sovraži ali prezira in zanemarljivo molitev in pobožnost,**

Kot duhovnik je bil v vednem stiku z verniki, pomagal je ubogim in obiskoval bolnišnice. Predvsem pa je bil apostol mladine in dober spovednik.

Nauke, ki jih je dajal mladeničem, so postali pregovori.

Bil je vesel svetnik, ki se je rad pošalil. Imel je mnoga zamaknjenja in dar čudežev.

Kljub vsemu temu je moral pretrpeti mnogo nasprotovanja in obrekovanja.

Ustanovil je duhovniško družbo Oratorijancev, ki še sedaj deluje.

Njegovo pravilo je bilo: »Zatajujte se v malem, da boste mogli premagati v velikem.«

bo pogubljen. Molitev in pobožnost sta velikega pomena, velike važnosti in usodnega pomena za vsakega človeka. Od njih zavisi naša večnost. Kdor opušča molitev, greši. Še več: kdor ne moli, bo pogubljen. Isto velja za pobožnost na splošno. Sv. Pavel je zapisal te dragocene besede: »Telesna vaja je za malokaj koristna, za vse koristna pa je pobožnost, ker ima obljubo sedanjega in prihodnjega življenja. Zanesljiva je ta beseda in vredna, da se popolnoma sprejme.« To je božja beseda, zapisana v sv. pismu. Kdor torej sovraži ali prezira in zanemarljivo molitev in pobožnost, bo pogubljen. Tak ne pride v nebesa.

3. **Molimo in bodimo pobožni, da dosežemo večno srečo!** Mnogi ljudje ne molijo. Mnogi površno in mnogi se za pobožnost sploh ne brigajo. Vsi ti se, žal, igrajo s svojo večno usodo. Kdor hoče priti v nebesa, kdor želi rešiti svojo dušo in doseči večno srečo, tak mora moliti in živeti pobožno življenje. Molitev ne izključuje dela in poklicnih dolžnosti. Nikakor ne. Vendar delo ne zadošča. Treba je tudi moliti in krščansko živeti, živeti versko življenje, gojiti duhovnost in pobožnost, živeti za nebesa. Potrebna je prava pobožnost, ki ni pobožnjaštvo, hlimba itd. Prava pobožnost je v vršenju božje volje, v ljubezni Boga in bližnjega življenja in svetosti. Ljubimo molitev, pravo pobožnost in pogosto sv. obhajilo, da pridemo v nebesa!

Evharistični kongres v Münchenu

Vedno bolj v podrobnosti se kaže program mednarodnega evharističnega kongresa v Münchenu. Predvideno je, da bo zaključna služba božja 7. avgusta slovesna, a peta v gregorijanskem petju. Večer prej pa bo posebna slavnost, imenovana »Consecratio mundi«, a se bo vršila v bizantinskem obredu s sodelovanjem posebnega zbora grških unijatov ter zbora svetega Janeza Damascena iz Essena.

Ker se bodo zaključne slovesnosti v nedeljo udeležili tudi naši romarji, ali bi ne bilo lepo, ko bi se tudi mi naučili peti mašo v gregorijanskem petju, da bi tako mogli peti skupaj z drugimi? (Ured.)

Delo papeških misijonskih družb

Od 2. do 5. maja je bilo v Rimu letno zborovanje Papeških misijonskih družb. Glavni namen je bil, da bi razdelili zbrani denar za posamezne misijonske pokrajine. Družba za širjenje vere je v preteklem letu razdelila 18.499.624 dolarjev med 702 misijonske področja. Zbrana vsota je mogla pokriti komaj 34 procentov zaprosene pomoči.

Misijonska družba sv. Petra Apostola je razdelila 6.200.000 dolarjev. S tem denarjem vzdržuje 328 malih semenišč, v katerih je 25.169 gojencev in 114 velikih semenišč s 5316 gojenci. Število gojencev se je v preteklem letu znatno povečalo.

Gojenci Ruskega zavoda pri sv. očetu

Letos je minilo 30 let, odkar je bil v Rimu ustanovljen Ruski zavod za pripravo duhovnikov za delo med katoliki vzhodnega obreda in med pravoslavnimi kristjani. Predpreteklo sredo, 4. maja, je sveti oče sprejel vodstvo in gojence zavoda v posebni avdienci. V nagovoru je sveti oče razkril svojo veliko ljubezen do slovanskih narodov. Povedal je tudi, da se je želel naučiti ruskega jezika.

2000 visokošolcev roma

Preteklo nedeljo je nad 2000 visokošolcev romalo peš iz Bolsene v Orvieto. Nekaj visokošolcev je prišlo tudi iz tujine. To je že peto leto, kar ustanova »Pro civitate cristiana« iz Assisija organizira tako romanje.

Katoličan, predsednik najvišjega pakistanskega sodišča

Za predsednika najvišjega sodišča v Pakistanu je bil imenovan 56-letni Robert Cornelius, ki je bil že dve leti član najvišjega sodišča. Rodil se je v Indiji, kjer je tudi študiral. Svoje študije pa je dopolnil na univerzi Cambridge v Angliji.

Organizacija katoliških učiteljev v Kerali

Ze peto leto je priredil pater Konstantin, karmeličanski redovnik, malabarskega obreda, tečaj za katoliške učitelje v indijski državi Kerala. Letos se je tečaja udeležilo okrog 200 učiteljev. Na tečaju so bila izvrstna strokovna predavanja in tudi kulturne prireditve. Pater hoče ustanoviti močno organizacijo katoliških učiteljev v Kerali.

Katoliška Cerkev v Ghani

V mladi afriški državi Ghana se misijoni izredno lepo razvijajo. V zadnjih desetih letih se je število katoličanov skoraj podvojilo in jih je sedaj 563.000. Samo v preteklem letu se je dalo krstiti 65.369 ljudi. Ghana ima že tri domače šole, enega izmed njih je predpreteklo nedeljo posvetil sveti oče.

Izreden uspeh katekizma

Pred petimi leti so izdali nemški škofje posebno zanimiv novi katekizem. Doslej je preveden v 20 jezikov. Te dni bodo izšli prevodi v litvanskem in letonskem jeziku, dočim pripravljajo prevod katekizma v nekatere afriške ter v indijsko narečje v Malayalam.

PATER MAKSIMILIJAN KOLBE

Vitez Brezmadežne in žrtev ljubezni do bližnjega

I.

Sveta Kongregacija obredov je začela s procesom za beatifikacijo božjega služabnika patra Maksimilijana Marije Kolbe, minorita, ki je dve desetletji našega stoletja, v dobi med obema vojnama, prehodil pot velikega apostola kot vitez Brezmadežne.

V SVETLOBI RIMA

Rojen v Zdunski pri Lodzu na Poljskem dne 7. januarja 1894 v preprosti tkalčevi družini in vzgojen v krščanskem duhu, je leta 1911 v Lvovu vstopil v Serafski red sv. Frančiška kot minorit. Po enem letu je bil poslan v Rim, kjer je dovršil filozofske in teološke študije ter dosegel med letom 1912 in 1919 dva doktorata na Gregorijanski univerzi oziroma na teološki univerzi sv. Bonaventura. V teh sedmih letih življenja v svetem mestu je pod spretnim vodstvom rektorja patra Stefana Ignudija vedno bolj zorel v njem bodoči marijanski apostol in misijonar.

Vsestransko izobražen, z globoko intuicijo in z izredno zglednim in čistim življenjem je v teh letih doimel vse zahteve novih časov in vse potrebe duš naše dobe. Z vso resnostjo se je pripravljal na svoje boje in zmage pod praporom Brezmadežne. 16. oktobra leta 1917, tri dni po zadnjem prikazanju Matere božje v Fatimi, je ustanovil »Armado Brezmadežne«. Na predvečer izvoljenke Jezusovega Sreca sv. Marjete Alacoque je sedem redovnikov, glavni med njimi pater Kolbe, postavilo temelje tej armadi s tem, da so postali prvi vitezi Brezmadežne. Pozneje je pater Kolbe zapisal o tej ustanovi: »Naloga naše armade ni samo v tem, da se brani, temveč tudi, da osvaja in zmaga. Za nas je vse premalo samo braniti sv. Cerkve. Mi hočemo več. Zato zapuščamo našo trdnjavo in se v zaupanju do naše Vodičice podajamo med sovražnike, da njihova srca pridobimo za Brezmadežno. Sleherno srce na tem svetu hočemo pokloniti Njej. To je naš smoter, ki bi ga hoteli v najkrajšem času izvesti.«

Nemogoče je navesti vse tople izraze ljubezni do Marije in vse navdušenje poljskega redovnika za sveto idejo zavojevanja duš za Marijino armado. Ko bodo v Rimu mariologi in ascetski pisatelji proučili vsa nešteta pisma, govore, članke patra Kolbeja, bo njegova osebnost stala pred nami v vsej mogočnosti, kakor velike osebnosti katoliške Cerkve zadnjih stoletij: sv. Ludovik Grinjonski, blaženi Chaminade, sv. Anton M. Claret in drugi, katere je poljski apostol v vsem posnemal in tudi v marsičem prekosil.

MESTO BREZMADEŽNE NA POLJSKEM

Dne 28. aprila 1918 je bral v Rimu v cerkvi sv. Andreja delle Fratte, pri čudežnem oltarju Matere božje, svojo prvo sv. mašo. Njegova ideja ustanovitve armade Brezmadežne se je vedno bolj uveljavljala po priznanju cerkvenih oblasti in privoljenju samega papeža. V avgustu leta 1919 se je pater Kolbe vrnil v svojo domovino na Poljsko.

Kaj pa dijaška mladina?

Povsod po svetu se starejši ljudje sprašujejo, kaj bo iz mladine, ki obiskuje šolo. Ali se izobražuje in vzgaja tako, da bo pripravljena na naloge, ki jo čakajo v življenju? Ali se navdušuje za kakšne višje vzore? Ali bo nekoč sposobna, da bo vršila poslanstvo, ki ji bo naloženo?

Od tukajšnje naše mladine veliko pričakujemo. Uveljaviti se bo mogla le s svojo sposobnostjo, izobrazbo, značajnostjo in delavnostjo. Ker obiskuje slovenske šole, ima lepo priložnost, da se izvešča v dveh jezikih, kar je nedvomno več, kakor če bi znala samo en jezik. Več tisoč jih je že šlo skozi slovenske šole, dosti jih še v njih študira.

Kolikor jih gre po končanih nižjih šolah na delo, se po večini izgublja v narodno, versko in moralno. Okolje, v katerem žive, na splošno ni dobro. Po nekaj letih komaj še znajo kaj svojega jezika, se ne udeležujejo več kakih slovenskih prireditev, ne obiskujejo slovenske službe božje. Kar jih zanima, to so samo še kakšne zabave.

Kaj pa drugi, ki študij nadaljujejo in se vpisujejo na univerzo? Tu bi upravičeno od njih kaj več pričakovali. Najbolj bi morali ti pokazati, koliko je resnosti v njih. Pa kaj vidimo? Najprej to, da malo študirajo. Po 10 letih še redki končajo izpite. Nekateri iščejo časne zaposlitve. Za te je jasno, da bodo malo študirali. Večji del pripravljajo čas z obiskovanjem raznih zabav, z nezrelimi ljubimkanjem. Zelo malo jih je, ki bi imeli voljo za prosvetno, narodno ali apostolsko delo. Kje moramo za to iskati vzroke?

Nedvomno so velike nevarnosti velikega mesta. Kričeča reklama jih vabi v kino, ilustrirano časopisje, da bi z njim izgubljali čas, televizija, da bi ure in ure presedali pred aparatom, plesne dvorane, da bi zahajali tja na zabave. Kdor naseda tem vabam, kaj naj še počne drugega? Ne preostaja mu več nobenega časa. Pa tudi smisla nima več za kakšno prosveto, za društveno delo, za apostolat.

Ni mogoče reči, da bi starši ne nosili nobene krivde, da je mladina takšna. Brezskrbno puščajo svoje otroke v družbo brezbožnikov. Naj se ne čudijo, če jim ne bodo, ko bodo odrasli, v oporo in veselje in ne bodo v življenju ničesar pomenili.

Ves čas po vojni delujejo v Trstu tudi katoliške organizacije: Slovenska dijaška zveza, ločeno za fante in dekleta, dalje skavti in zadnje čase skavtlinje, Marijine družbe, za ljudskošolske otroke Marijini vrtci. Nudijo jim načelno in versko izobrazbo, o počitnicah pripravljajo kolonije na gorskem zraku, jih vadijo v nastopanju, v petju verskih in narodnih pesmi, jih navajajo na versko življenje. Redki so primeri, ko starši izrazijo željo, da njihovi otroci vstopajo v ta društva. Potolikih razočaranjih, ki so ga prinesli brezbožniki, bi že morali spoznati, kaj je njihovim otrokom v korist in kaj jim je v škodo.

(Naš vestnik, leto II., št. 2)

Po svetu molijo za mir

Prebivalce berlinske škofije je kardinal Döpfner povabil, naj molijo med konferenco v Parizu za svetovni mir.

Podobno vabilo k molitvi so izdali v skupnem pastirskem pismu belgijski škofje. Duhovnikom so naročili, naj sveti maši dodajo molitev za mir. S posebno prošnjo so se obrnili na redovnike in redovnice, naj Bogu darujejo svoje molitve v isti namen.

Tudi francoski škofje vabijo k molitvi. Nadškof iz Marseja pravi med drugim: »Važna vrhunska konferenca ne sme pustiti francoske katoličane brezdušne. Go-reče molimo, da bi tisti, ki imajo v svojih rokah usodo narodov, delali za mir v svetu in da bi preprečili nov spopad.«

Pridružimo se tudi mi sobratom po svetu in molimo za mir. Lepo priložnost imamo za to zlasti pri šmarnični pobožnosti.

Marij Pregelj predsednik Zveze jugoslovanskih umetnikov

Na svojem zaključnem zasedanju je kongres likovnih umetnikov Jugoslavije izvolil nov Izvršni odbor. Za novega predsednika je bil izvoljen akademski slikar Marij Pregelj iz Ljubljane.

Marij Pregelj se je rodil leta 1913 v Kranju. Študiral je na Akademiji v Zagrebu, večkrat se je izpopolnjeval v tujini. Umetniško se udejstvuje od leta 1938. Je sin pisatelja Ivana Preglja.

Duhovno dograjen in pripravljen na vse, a z zelo šibkim telesnim zdravjem zaradi bolnih pljuč, je leta 1922 izdal prvo številko svoje »modre revije« z naslovom »Rycerz Niepokalanej« (Vitezi Brezmadežne). V teku naslednjih petih let je moral svojo tiskarno trikrat prenesti iz samostana v samostan, ker je naklada revije tako narasla in so postali prostori povsod pretesni. Končno se je leta 1927 ustanovil v Njepokalanow ali mestu Brezmadežne, kjer je leta 1938 narasla naklada revije na en milijon izvodov. To je bil začetek tako zvanega »čudeža tiska«.

Tej prvi reviji so se kmalu pridružile še druge z istim uspehom in zelo visoko naklado: »Mali vitez«, »Vitešček«, »Njepokalanow vestnik«, »Vestnik Brezmadežne«, »Misijonski vestnik« in še razni drugi do dnevnika »Maly Dzenick« z naklado 250.000 izvodov. Poljski episkopat je z velikim odobravanjem sprejel ta katoliški dnevnik, ki se je od vsega začetka neustrašeno boril za pravice sv. Cerkve.

Temu »čudežu tiska« so se pridružili še drugi sijajni uspehi, če že ne čudeži v duhovnem preporodu Poljske. Armada Brezmadežne je po 20-letnem gigantskem delu patra Kolbeja narasla na 250 družb ali marijanskih klubov. Prav tako je zacvetela tudi njihova redovna skupnost, saj je štela leta 1938 že 785 članov med redovniki, novinci, laiki in postulanti. Niepokalanow je postalo mesto Brezmadežne, največja redovna skupnost na svetu, zgledno organizirano, avtonomno mesto z 20 malimi in večjimi stavbami, s šolami, zavodi, bolnišnicami, raznimi delavnicami, lastno centralo, športnimi igrišči, vrtovi in jezeri, v katerih se je zrcalila največja stavba, Marijanska tiskarna, ena največjih in najplodovitejših vse Poljske. Po vojni so leta 1950 uresničili željo patra Kolbeja in postavili v tem mestu veliko svetišče, posvečeno Brezmadežni-Pomočnici.

MARIJIN MISIJONAR NA JAPONSKEM

V tem polnem duhovnem razcvetu ljubljene Poljske pa je pater Kolbe začutil, v sebi želo se po drugih dušah. Prosil je, da bi smel s štirimi sobratmi odpotovati v misijone, kar so mu predstojniki tudi odobrili. V prvih mesecih leta 1930 je odpotoval proti Kitajski ali Japonski, saj ni bil še gotov, kam ga kliče Brezmadežna. Ze pred časom je dejal: »Mi, vitezi Brezmadežne, moramo imeti svoje misijone. Naleteli bomo pri tem na mnoge težave, a zaupamo v pomoč Brezmadežne. Ona nam bo poslala v ta namen mnogo poklicev.«

Ko je s svojimi sobratmi odpotoval iz Marseja v Francijo, ni vzel povratnega listka. Ustavil se je najprej v Shanghai in skušal tu ustanoviti novo mesto Brezmadežne. A razne ovire so mu to preprečile in nadaljeval je pot proti Japonski. Prvi japonski škof v Nagasakiju msgr. Gennaro Hagasaka ga je nadvse ljubeznivo sprejel ter mu ponudil mesto profesorja filozofije v nagasakem semenišču. V zameno je dobil dovoljenje, da se sme poslužiti vseh sredstev za širjenje marijanske ideje. Čez mesec dni je že imel svojo lastno tiskarno in izšla je prva številka »Seibo-no-Kishi«, »Vitez Brezmadežne« v japonščini. Pri tem delu, saj pater Kolbe ni še znal besede japonščine, so mu velikodušno pomagali semeniščniki, neki protestantski pastor ter tudi pogani. Ze prva številka je izšla v nakladi 10.000 izvodov. Kmalu je narasla na 60.000 izvodov.

Skupno z revijo je zagledalo življenje tudi mesto ali bolje »Vrt Brezmadežne« na prijaznem nagasakem griču. »Mugenaino-Sono« je prvi marijanski misijon in pater Kolbe je v šestih letih svojega bivanja na Japonskem spoznal, kako veliko privlačno silo ima na pogane Brezmadežna. Kako je bilo njegovo delo bogato blagoslovljeno, dokazuje današnji razcvet »Vrta Brezmadežne«. Danes šteje šest samostanov, tri župnije, tri zavode in nad 50 duhovnikov, od teh 28 domačih, 40 semeniščnikov, nad 100 aspirantov redovnikov in zavod frančiškanskih sester. Ko so leta 1945 Američani odvrgli atomsko bombo nad Nagasaki, je »Vrt Brezmadežne« bil čudežno obvarovan. Le šipe so popokale.

Začeto delo patra Kolbeja na Japonskem je zlasti pokazalo svoje sadove po končani drugi svetovni vojni. Vstale so sirotišnice, kjer je našlo prostora več kot tisoč sirot, hiralnice za starčke, zavodi za otroke. Povsod, kjer je bila potreba največja, tam se je pokazala karitativnost, ki jo je učil pater Kolbe s svojim zglednim, svetniškim življenjem.

(Konec prihodnjic)

Nekaj o radijskih oddajah

Nimfa iz centralnega parka

Slovenska radijska postaja v Trstu nam nudi marsikatero zanimivo oddajo. Seveda je odvisno od okusa posameznih poslušalcev, katere oddaje raje poslušajo, za katere se bolj navdušujejo. Vendar se ne motimo, če trdimo, da je oddaja »Kultura v svetu« ob 12.45 tista, ki morda najbolj zanima in to zaradi svojih drobnih kulturnih novic. Marsikaj nas seznani z novicami, ki jih šele pozneje beremo v časopisih. Poroča nam o umetnosti, o filmu, o gledališču, o književnosti doma in po svetu. A žal morejo to oddajo poslušati le tisti, ki so doma; to pomeni, da je mnogo tistih, ki ne morejo tej oddaji nikdar slediti, ker se vračajo domov z dela, ko je že končana. Ali ne bi bilo mogoče te oddaje premakniti za četrto uro, tako da bi bila ob 13. uri (kot je nedeljska »Kdo, kdaj, zakaj?«) in ne več ob 12.45? Ko bi se to dalo narediti, bi se zadovoljili mnogi poslušalci, ki zaradi zaposlitve ne morejo te oddaje nikdar poslušati. Mi slimo, da to ni nekaj nemogočega; saj radijski dirigenti morajo skrbeti, da čim bolj ustrezajo željam poslušalcev.

Ce smo rekli, da je oddaja »Kultura v svetu« zelo zanimiva in da zadovolji skoro vsakega poslušalca, ne moremo istega trditi o »Glasbi po željah«. Kadarkoli poslušamo to oddajo, pa naj bo to ob torkih, petkih ali nedeljah, slišimo vedno, brez izjeme, ene in iste skladbe in motive. »Na spored je treba dati, kar si želi večina poslušalcev.« To je že res; vendar smo mnenja, da bi se dala včasih zadovoljiti tudi manjšina. Žal se to ne zgodi: če pesem ali skladba ne spada v vrsto tistih, ki so na sporedu trikrat na teden (to se pravi pri vsaki oddaji »Glasbe po željah«), se napovedovalca opravičita, češ »te skladbe danes ni na sporedu«. Pravilno je, da se zadovolji večina; toda če ne bodo poslušalci nikdar slišali kake nove skladbe, ne bodo nikdar po njej vpraševali: na sporedu bodo torej še nadalje vedno isti motivi. Kdaj pa kdaj bi se lahko napravila izjema: lahko bi se dala na spored skladba, ki jo želi recimo morda en sam poslušalec. Ko bodo drugi slišali to skladbo, za katero morda sploh niso vedeli, kdo ve, če ne bodo v prihodnjih oddajah tudi oni vprašali po njej. Tako bi se spored popestril in poslušalci ne bi že takoj v začetku vedeli, katere skladbe in pesmi bodo slišali.

Tržačanka

V soboto 14. t.m. je Slovensko gledališče iz Trsta uprizorilo v avditoriju fantastično komedijo pisateljev Erica Godala in Christiane-ja Grautoffa »Nimfa iz centralnega parka«. To je čisto moderna komedija, ki prikazuje tipično ameriško življenje. V njej so orisani ljudje v najslabši luči: zavistni, ljubosumni, ambiciozni, čisto materialistično usmerjeni, brez nikakih idealov, razen tistih, ki služijo telesu. O kaki duševnosti ni niti govora.

Nimfa, hčerka morskega boga Pozejdona, pride med nje in jih začne polagoma spoznavati. Vendar jih ne more razumeti. Ni ji jasno, zakaj se venomer za nečim pehajo in kadar to dosežejo, hočejo z vsemi sredstvi obdržati. Nedoumljivo ji je, kako neki smatrajo take ljudi za normalne. Lažejo se, drug drugega varajo in kljub temu so videti spoštljivi ljudje. Čim bolj jih spoznava, tem večje je njeno razočaranje. Zivela je tako srečno in brezskrbno v grškem gozdu, dokler niso njene drevesa posekali in je tudi ona prišla z njim v Ameriko. Na koncu se v obupu obrne k očetu Pozejdonu in ga prosi, naj ji pomaga, naj jo reši pred ljudmi. A ker ne more nikdar več postati nimfa, kot je bila prej, jo vidimo nazadnje, kako pride kot tajnica, izvežbana v grški mitologiji, k pisatelju Whitegrooku, da mu pomaga pri pisanju njegove knjige.

To je torej fantastična komedija, satira, ki hoče bičati človeške napake, toda še

Svet ponoči

Lani nam je italijanska kinematografija prikazala »Evropo ponoči«; letos je svoja obzorja nekoliko razširila in nam podala »Svet ponoči«. To pomeni, da je napravila velik »napredek«. Če nas je prej popeljala po glavnih evropskih nočnih zabaviščih, nas je letos seznaniła tudi z ostalim svetom: New York, Kairo, Hongkong, Honolulu.

Režiser tega filma je bil lani asistent režije pri filmu »Evropa ponoči«. Ko je videl, kako velik trgovski uspeh je dosegel tisti film, je prišel do »sijajne« zamisli, da bi tudi on izdelal kaj podobnega, morda še boljšega in popolnejšega, zato si je izbral ves svet, in ne več samo Evrope. Kaj naj bi novega še pokazal, česar ni bilo v »Evropi ponoči«, smo lahko videli sedaj, ko smo si ogledali njegov film. Veliko reklame, veliko pričakovanja — kot vedno — in... isti prizori (morda še malo bolj prostaški), ista zabavišča, le da je bilo vse skupaj prikazano bolj površno kot v prvem filmu. Če so kritiki očitali Blasettiju, režiserju »Evrope ponoči«, da se ni v svojem filmu niti za hip pomudil pri tem, kar se dogaja za kulisami, temveč je le s filmsko kamero spremljal razne prizore, velja ta kritika še toliko bolj režiserju filma »Svet ponoči«. Temu se je zdelo važnejše, da se nekoliko več pomudi pri prizorih »strip-tease-ja«, saj se film s tem tudi zaključil. Razen nekaterih zanimivih točk, v katerih nastopajo akrobati in udomačeni kiti, je film vseskozi dolgočasen, nesmiseln in nezanimiv. Nedvomno pa bo kljub temu doživel velik trgovski uspeh: žal, dajo gledalci mnogo več za take prazne in kvarne filme kot pa na tiste, ki res nekaj veljajo.

Film je preveden (escluso). Mira

Očrt slovenskega slovstva v italijanščini

Milanska založba Vallardi je pred kratkim izdala obširno delo z naslovom »Storia delle letterature d'Europa e d'America«. Delo vsebuje tudi pregled slovenskega slovstva, katerega je napisal Giovanni Maver, profesor slovanske filologije na univerzi v Rimu in direktor tamkajšnjega slavističnega inštituta.

Na štiridesetih straneh je prof. Maver podal točen in stvaren pregled slovenskega slovstva od brižinskih spomenikov do današnjih dni. Zanimiv je že uvod: Sijajno označuje težki zemljepisni položaj Slovencev in ugotavlja, da je slovensko slovstvo črpalo snovi in moči predvsem iz lastnega naroda, čeprav se ni branilo vplivov, ki so prihajali od vsepovsod. Pravi tudi, da je »ganljiva ljubezen Slovencev do njihovega slovstva že sama na sebi eden najlepših znakov njegove vrednosti. V slovstvu in po njem — nadaljuje — je slovenski narod dosegel polno zavest svoje individualnosti in svoje vloge in se je s svojimi in neutaljivimi značilnostmi vključil v krog sodobne omike.«

Pregled je razdeljen v tri poglavja: I. - Od začetkov do Prešerna; II. - Od Prešerna do konca 19. stoletja; III. - 20. stoletje. Pisec označuje tukaj posamezne dobe in važnejše literarne osebnosti od Trubarja do Bevka in Krefta. Vidi se, kako pozna naše slovstvo in zna izbirati prave momente. V nekaj besedah točno zadene karakterizacijo posameznih slovstvenikov. Naj za primer navedem njegovo oznako Fr. Levstika (str. 72). Pravi, da je imel »bojevit, odločen, nepopustljiv značaj; bistri, še preveč h kritiki in samokritiki nagnjen um; plemeniti in impulzivni srce.«

V tekst so vpleteni prevodi nekaterih Prešernovih, Gregorčičevih, Askerčevih, Zupančičevih in drugih pesmi.

Razpravo krasita dve ilustraciji. Prva predstavlja Primoža Trubarja, druga pa »Delo in mladost«, katero sta napravila Z. Kalin in K. Putrih.

dr. Marjta Kacin

Sklepi zborovanja na Kontovelu

Veliko lepih in koristnih stvari smo slišali na tem našem zborovanju. Povedala sta nam svoje misli: zastopnik fantov in zastopnica deklet; slišali smo tudi, kaj starši pričakujejo od naših organizacij. Že v uvodu je predsednik pripravljalnega odbora naglasil, kaj naj bi bil glavni sad današnjega zborovanja: večje spoznanje med nami, večja povezanost pri skupnem delu za versko-moralno poglobitev naše mladine ter večja povezanost med vzgojo v družini in med ideološko vzgojo, ki jo mladini nudi dobra katoliška organizacija.

Da ne bi ostalo vse le pri lepih besedah, predlagam, da iz tega, kar smo danes slišali, napravimo nekatere praktične sklepe za naše bodoče delo. Z učenim izrazom bi te sklepe imenovali resolucije:

1. Nekaj naravnega je, da je med nami več različnih organizacij, ki vsaka na svoj način pomaga članom pri oblikovanju značaja, pri strokovni usposobljenosti, pri utrjevanju v veri in pri pripravi na življenje.
2. V različnih organizacijah je različen način delovanja, ker so pač različne potrebe in različna področja zanimanja, toda vsem katoliškim organizacijam so skupna krščanska načela, na katerih morajo vse naše življenje.
3. Naša mladina ima na razpolago tele katoliške organizacije: Marijine družbe, ki imajo na Tržaškem slavno preteklost, Slovenska dijaška zveza s krajevnimi krožki, posebej za fante in dekleta, Slovenski kulturni klub z odsekom za akademike in z odsekom za srednješolsko mladino, Dekliška zveza, slovenski skavti, Vincencijeva konferenca, Marijina legija, cerkveni pevski zbori in morda še kakšna. Te organizacije ne stavijo svojim članom enakih verskih zahtev, a tudi one organizacije, ki niso izrazito verske, nalagajo v skladu s svojimi pravili članom izpolnjevanje glavnih verskih dolžnosti.
4. Ker vemo, da je versko življenje podlaga zemeljske in večne sreče, zato naj vodstva skrbijo, da bodo člani vestno izpolnjevali svoje krščanske dolžnosti, kot so molitev, udeležba pri maši in prejem zakramentov. Versko življenje mora biti podlaga tudi za moralno in socialno ter kulturno oblikovanje mladine.
5. Ker družine v današnjih razmerah ne morejo zadostiti vsem potrebam doraščajočega človeka, naj starši sebi in otrokom v korist usmerijo svoje otroke v kakšno prej naštetih organizacij.
6. Delo v naših organizacijah bo uspešno, če bodo privlačne za mladino. To pa bodo, če bo življenje v njih veselo, domače in razumljivo v udejstvovanju mladega človeka.
7. Vsi moremo videti, kako rastoča civilizacija razbija družinsko skupnost (zaposlenost staršev, tesna stanovanja, živčnost, miki zmanjšanje življenja, ki trgajo mladino iz družine).
8. Zato starši od organizacij pričakujejo, da družinsko vzgojo dopolnjujejo zlasti tam, kjer družina tega ne zmore. Vodstvo organizacije, vsake mladinske organizacije, naj torej posveti vso pozornost in ljubezen mladini in njegovim problemom. Nudi naj mlademu človeku oporo pri oblikovanju svoje osebnosti.
9. Ker smo Slovenci na Tržaškem po številu majhni in raztreseni, moramo še bolj čutili potrebo po medsebojni povezanosti. Zato hočemo prav katoliški fantje in dekleta požrtvovalno sodelovati pri ohranjanju in uveljavljanju duhovnih in moralnih vrednot našega naroda na vseh področjih življenja.
10. Posebno se bomo trudili: a) za duha skupnosti in edinosti, kar mora izvirati iz dejavne krščanske ljubezni med nami; b) da se bodo naše katoliške organizacije med seboj spoznavale in v delu dopolnjevale, člani pa med seboj spoštovali in podpirali; zato z veseljem sprejemamo predlog, ki ga je dala v svojem govoru zastopnica deklet, ki nas je povabila, naj drugo leto priredimo mladinski dan v novem Marijinem domu v Rojanu; c) delali bomo na to, da bi se vodstva vseh katoliških, zlasti mladinskih organizacij, od časa do časa sestajala in vzporejala svoje delavne programe za rast mladega katoliškega rodu, ki bo porok boljše bodočnosti Slovencev na tem ozemlju.
11. Ker bo v obojestransko korist, se bodo v bodoče vzpostavili še večji stiki med katoliško mladino na Tržaškem in Goriškem.

Ko zaključujemo današnje prvo mladinsko srečanje, izrekam iskreno zahvalo vsem, ki ste ga pomagali pripraviti, in vsem, ki ste se ga udeležili.

Za bližnjo bodočnost pa izrekam to edino željo: ne govorimo toliko o tem, v čem se ločimo med seboj, marveč odkrivajmo in bolj naglašajmo tisto, kar nas druži. V ta namen se vsi trudimo, da pripravimo naši mladini še več takih srečanj in ji tako prižigamo navdušenje za vzvišene krščanske vzore. Geslo, ki smo ga izbrali za današnji mladinski shod, naj bo tudi za bodoče naše skupne napore vodilna ideja: z mladino za zmago Kristusa med našim narodom!

Kam jadrano...

Ker se je pred časom precej pisalo o akademskih akcijah v zvezi z volitvami na tržaški univerzi, ne bo napak, če napišemo nekaj v zvezi s sedanjim položajem v tržaškem akademskem klubu »Jadrano« ob priliki teh volitev.

Ze 30. marca 1958 smo brali v »Primorskem dnevniku« v pripombah k izjavi odbora AK »Jadrano« stavek: »Za radi novih razmer, potreba in zahtev — novi smotri, nova pota... je sodelovanje mogoče le v pravi demokraciji, kjer se spoštujejo vsa mnenja in prepričanja.« Res lepe in svobodoljubne besede, kakršne redko beremo v komunističnem listu, kadar ne gre za demagogijo. Mi bi še dodali, da se je zgodilo, kot je prerokoval sam Pr. dn., namreč to, da sedanji odbor »prikriva svoje enostranske težnje s krinko demokracije.« Načelo »culus regio, eus religio« velja tudi za sedanje nadebudne slovenske »napredne« akademike. Oni »ne potrebujejo«, da bi jim služil »Jadrano« za uveljavljanje lastnih političnih stremiljenj. Zato so tudi »svobodno« organizirali zadnji občni zbor v »nevtralnem in apolitičnem« titovskem sedežu v ulici Roma in pisali vsem »ovčicam... pridite, da bi tudi z vašim priklanjem zavladal nad eno čredo en pastir! Da bi še ojačili »nujno povezavo« med slovenskimi visokoolci in v popolnem skladu z načeli o »svobodi prepričanja«, so kratkoma izbrisali iz pravilnika besede MATI - DOMOVINA - BOG. Ker se boje tudi lastne sence, jih strši ne le MATI, ki jih lahko včasih upravičeno tudi namlati, ne le DOMOVINA, katere sploh ne poznajo, ker se udinjajo tulcu, bodisi da glasujejo za njegovo listino, bodisi da so prepričani »internacionalisti«, ampak tudi nevidnega BOGA, katerega ne priznavajo. Postavili so tako večinoma komunistični odbor; demokraciji in katoličani na občni zbor v prostore komunistične organizacije niso prišli. Večina članov je torej ostala doma zaradi tega, ker noče ničesar slišati o kaki komunistizaciji »Jadrana« in pri tem bo tudi vztrajala.

Slovenski akademiki na Tržaškem in Goriškem stojimo na braniku narodnih in krščanskih svetinj ter demokratskega načina življenja in delovanja. Totalitarnih metod se poslužujejo le fašisti in komunisti in prav v tem jasno pokažejo, da so si v sorodu.

Končno naj pripomnimo še naslednje: sedanji odbor S.A.K. »Jadrano« (ki seveda uradno predstavlja klub, čeprav ne izraža mnenja vseh članov!) vodi »politiko«, ki ni v skladu z namenimi omenjenega kluba. Zato ne moremo več reči, da je klub še »nepolitičen«, če njegov tajnik kandidira in je izvoljen na italijanski socialkomunistični listi U.G.I. Ali pa se zato sploh more še imenovati slovenski?!

ADRIJANSKI

Vlada odobrila znižanje cen

V soboto 14. maja je ministrski svet odobril znižanje cen in sicer bencinu, sladkorju in bananam. Obenem pa je napovedal zvišanje poštних pristojbin za pisma od 25 na 30 lir. Bencin bodo znižali za 20 lir na litru, sladkor in banane za 25 lir. Znižanje cen za bencin bo stopilo v veljavo dne 22. maja, povešek poštних pristojbin pa 1. julija. — Bencin bo sedaj stal 100 lir liter.

PASTIRČEK

osma številka, zadnja 1959-60 je izšel

Vohun iz Vatikana 3

Po spisu o. Petra Leonija
prir. Mariza Perat

Cerkev sv. Jožefa

Katoliška cerkev v Dnepropetrovsku je bila posvečena sv. Jožefu. Toda zdaj je bila spremenjena v knjižnico, samo od zunaj se je še poznalo, da je to nekoč bila cerkev. Notri je bilo vse popolnoma predrugačeno. Ni bilo ne oltarjev ne svetih podob, pač pa dolga vrsta stolov, ki so bila polna raznih knjig, revij ter slik, na katerih so bili naslikani vsi dotedanji vrhovi sovjetskih veljakov. V takem položaju torej je ta cerkev bila ob prihodu naših čet in je taka ostala še nekaj mesecev.

Pozneje pa se je položaj kmalu spremenil. Čeprav so Nemci strogo branili, da bi se kakorkoli zanimali za obnovo cerkve, smo vendar toliko dosegli, da smo cerkev zopet smeli adpreti pod pretvezo, da nam služi za verske dolžnosti naših čet.

Komaj so se v cerkvi spet začeli obredi, je hkrati z našimi vojaki prišlo v cerkev seveda tudi ljudstvo. Ker je večina od ljudi bila katoliška, so našim obredom vsi prav radi in zlahka sledili. Vendar pa je pri vsem tem nekaj manjkalo. Od naših kaplanov namreč nobeden ni znal ruski, zato je med ljudmi in duhovščino zmanjkala potrebna vez. Tako se je zgodilo, da so mene poklicali v Dnepropetrovsk, da jih rešim te zadrege in tako sem iz vojaškega kaplana naenkrat postal župnik, tudi če sem seveda v bistvu še vedno bil kaplan.

Čeprav sem se bil z ljudmi v nekaj dneh komaj malo seznanil, vendar je za vse bilo zelo prijetno in veliko presenečenje, ko sem jim na Binkošti, takoj po italijanski pridigi našim vojakom, spregovoril v ruščini. In kot se mi je že enkrat zgodilo, je tudi sedaj bilo v cerkvi slišati samo glasno ihtenje, tako je te ljudi zadelo, ko so še enkrat slišali, da jim katoliški duhovnik v cerkvi govori v njihovem jeziku.

IGRALSKA SKUPINA IZ DOBERDOBU

priredi v četrtek, na praznik Vnebohoda (26. maja) na Opčinah v dvorani Marijanišča ob 8. uri zvečer pretresljivo dramo v petih dejanjih M. Frisa

» K R I Z A K R I «
ali »LJUDMILA«

Povsod je bila igra sprejeta z odobravanjem, ko so jo pred nekaj leti prikazovali v Gorici (trikrat), v Standrežu, v Sovodnjah...

Vabljeni!

Fanfani v Trstu

A.I. - Bivši glavni tajnik Krščanske demokracije Fanfani je bil te dni na kratkem obisku v našem mestu. Ob tej priliki se je sešel tudi s pokrajinskimi voditelji stranke. Pozdravil ga je strankin tajnik za Trst, Belci.

Fanfani je v odgovoru poudaril navzočnost videmskega pokrajinskega tajnika Burtula. Dejal je, da je med svojim delom imel vedno v mislih ustanovitev avtonomne dežele Furlanija-Juljska Benečija.

Fanfani je povabila tržaška univerza na predavanje, katerega se je udeležilo nad 700 študentov. Zatem je prisostvoval razpravi vseučilišnikov o šolskih vprašanjih, pri čemer je omenil svoj desetletni načrt za razvoj italijanskega šolstva. Izrekel je upanje, da bodo kmalu odpravili težave, ki ovirajo njegovo uresničenje, pri čemer naj bi sodelovale vse sile v parlamentu. Dejal je tudi, da bo deželna avtonomija koristila tudi tržaški univerzi.

Oprema za glavno bolnišnico

A.I. - Prihodno jesen bo tržaška Glavna bolnišnica dobila potrebne naprave za operacijo modernega oddelka, ki bo opravljal kirurške posege na odprtem srcu. Dosti bolnikov, ki so doslej za take operacije morali hoditi v druga italijanska mesta, zlasti v Bologno in Turin, bodo odslej tega zdravljenja lahko deležni doma.

Bolnišnica bo dobila poseben stroj, ki je nekakšna umetna sestava pljuč in srca in omogoča krvni obtok izven telesa.

Umetna ledvica, ki jo bo bolnišnica tudi dobila, omogoča obnovitev delovanja v tem organu po operacijah in jo bodo uporabljali pri ledvičnih boleznih.

Vso to novo in dragoceno opremo je bolnišnici podarila Tržaška mestna hranilnica.

Otvoritev prodajalne »Super-coop«

Pretekli teden je Trst dobil novo moderno prodajalno »Super-coop«, v kateri si kupec sam postreže brez pomoči prodajalk. Novo trgovino so odprle Delavske zadruge in sicer v ulici D'Annunzio. Na svečanosti je imel otvoritveni govor predsednik Delavskih zadrug prof. Dulci. Prisoten pa je bil tudi tržaški župan Franzil ter drugi visoki predstavniki oblasti. Nova trgovina prodaja samo jestvine.

Novo prvenstvo v izdelavi ladij

28. maja bodo v tržiških ladjedelnicah družbe CRDA spustili v morje turbinsko cisterno »Agip Livorno«, pri čemer bo botrovala žena predsednika republike, gospa Carla Gronchijeva. Nova enota ima 47.700 ton in je dvojčica z splavljeno »Agip Bari«. Pri izdelavi so potolkli vsa dosedanja prvenstva. Gredelj zanjo so položili 28. januarja, čez štiri mesece pa jo bodo že splovili. To so lahko dosegli,

Vendar pa, čeprav so moje skrbi bile usmerjene predvsem v korist katoličanov, nisem zanemarjal tudi drugovercev in tudi ne brezvercev, da bi tako vse lahko pripeljal v edino čredo Jezusa Kristusa.

Spominjam se naslednjega dogodka iz teh dni: Poleg naše bolnišnice je bila tudi civilna bolnica. Nekega dne sem stopil noter in se približal postelji mladenke, ki je bila v strašnih zdravstvenih razmerah. Še strašnejše pa so bile rane njene duše. Ko sem ji začel govoriti o Bogu in o veri, z upanjem, da bi jo vsaj malo prepričal in jo pripeljal na pot resnice, je neumno in trmasta odkimala z glavo, rekoč: »Zaman se trudite. Jaz verujem samo v samo sebe in v ničesar drugega.« Ubogo dekle! Dospelo je na konec svojega življenja, ne da bi bilo moglo okusiti, kako je življenje polno razočaranj in prevar. Zaman sem ji še enkrat skušal prigovarjati, naj vendar spozna svojo zmotu. Še enkrat mi je odvrnila: »Verujem samo vase!« Vse zaman! In ni se zavedala, da veruje samo v kup revnih kosti, ki bodo v kratkem položene v naročje zemlje.

ker so precej delov zanjo poprej izdelali na suhem in jih potem zvarili.

Izredno zmanjšanje nezaposlenosti

V mesecu aprilu je število nezaposlenih v tržaškem mestu padlo tako zelo kakor še nikdar po zadnji vojni. Po podatkih Urada za delo je bilo koncem aprila tam vpisanih 12.500 nezaposlenih, kar je 1400 manj kakor v marcu.

Hkratu se je število zaposlenih povečalo za 200 in doseglo 90.770. Zasebna podjetja so od januarja do konca marca na novo nastavila kakih 1400 ljudi.

Zgonik

V nedeljo je bila pri nas razstava goveje živine za občino Zgonik. Naši kmetje so pripeljali na razstavo 130 glav živine.

VII. kulturni večer na Placuti

V ponedeljek 16. maja se je vršil na Placuti napovedani kulturni večer SKPD, na katerem je č. g. Vinko Zaletel s Koroške prikazal celo vrsto lepih barvnih skiptičnih slik. Dvorana je bila res natrpana, saj g. Zaletela naše občinstvo zelo dobro pozna in ga vedno z veseljem sprejme. Prikazal pa nam je g. predavatelj najprej čudoviti svet alpske flore, ki je mnogi drugače sploh ne bi videli. Poleg tega smo lahko videli tudi nekaj mogočnih alpskih in dolomitskih vrhov. V drugem delu pa smo občudovali lepe koroške narodne in verske običaje.

Blagoslovitev temeljnega kamna za mladinski zavod pri Jezuitih

V nedeljo zvečer so v ulici Nizza slovesno blagoslovili temeljni kamen novega mladinskega zavoda, ki ga bodo vodili redovniki družbe Jezusove. Družba Jezusova je v Gorici desetletja in desetletja vršila hvalevredno delo vzgoje mladine. Imela je tudi svoj noviciat, ki pa ga je pred šestnajstimi leti prenesla v Gallarate. Sedaj bo družba Jezusova zopet prevzela nekdanjo važno mesto v vzgoji goriške mladine. Imela bo svoj internat in vse potrebne šole, ki bodo brez dvoma veliko pripomogle k duhovnemu preporodu moške mladine v našem mestu.

Tretji avtomobilski »Rallye« — mesto Gorica

Goriški avtomobilski klub je v nedeljo 15. maja organiziral tretje avtomobilске tekme »mesto Gorica« — pokal Cherin preko goriške pokrajine z zaključkom na goriškem gradu. Tekme se je udeležilo 80 avtomobilistov, največ iz Gorice, Trsta

Razdejanja

Tisto poldrugo leto, ki sem ga preživel kot vojaški kaplan v Dnjepropetrovsku, sem slišal in videl neverjetno polno stvari, ki so pričale o verskem nasilju pod Leninom in Stalinom. Povsod je bilo videti samo razdejanje ni uničenje: cerkve so v nekaterih krajih popolnoma izginile s površja zemlje, drugod so bile porušene ali pa onečaščene, in teh je bilo izredno dosti. Povsod je kraljeval protiverski tisk, mladina je bila pokvarjena do kraja. Na zidovih so bile razne slike in skice, predstavljajoče največje verske skrivnosti.

Tako se je zgodilo, da ni bilo v nobenem mestu, kar sem jih v tem času obiskal, odprta najmanjša cerkev. Sicer pa so mi pravili, da so v velikih centrih, toda morali so biti res veliki, le pustili odprto kakšno zakotno cerkvico, ne zaradi domačega prebivalstva, tega nikar misliti, pač pa zaradi tujcev, ki so prihajali v ta mesta, zato da bi se ti prepričali na lastne oči, da v Sovjetski zvezi vlada popolna verska svoboda, ki je izrecno »zajamčena od sovjetske ustave«.

(Nadaljevanje)

Iz Trsta je za to priložnost prišla posebna komisija, ki je živino ogledala in ocenila; razdelili so tudi 57 nagrad med najbolj zaslužne živinorejce. Mnogi kmetje, tudi iz okoliških vasi, so si razstavo ogledali. Nekaj pa moramo pri tem grajati: da ni bilo med številnimi govori nobenega v slovenščini, četudi so bili lastniki živine vsi Slovenci. — Oblasti v Trstu naj upoštevajo želje ljudstva in njegove pravice, da se rabi v javnosti tudi slovenski jezik. V ostalem je bila razstava lep dogodek v gospodarskem življenju naše občine.

Novi tribun tržaške univerze

V ponedeljek 16. maja so člani skupščine tržaške univerze izvolili nov upravni odbor. Sestavili so ga v koaliciji katoličani (Intesa) in liberalci (AGI). Za tribuna je bil izvoljen Giancarlo Šangermani (AGI), odborniška mesta so si pa medsebojno porazdelili. Predstavniki levičarske UGI so tako ostali izven nove univerzitetne »vlade«.

16. novembra bo liberalnega tribuna namestil predstavnik katoliške skupine.

Rojan

Pretekli ponedeljek, 16. maja, smo spremlili k zadnjemu počitku 87-letno Terezijo Piščanc od Piščancev. Veliko je preizkusila v življenju in vsi so jo spoštovali kot skrbno gospodinjico. Z veliko ljubeznijo je skrbela za številne otroke. Trpljenje v zadnji bolezni je prenašala s pravo krščansko potrpežljivostjo. Na srečanje z Gospodom se je pripravila z lepo prejetimi zakramenti. — Naj ji Bog poplača z večno srečo njeno zvestobo v življenju! Njenim dragim pa izrekamo naše iskreno sožalje.

in Vidma. Prvo nagrado je prejel Tržačan Marluzzi s svojim avtomobilom znamke Fiat 1100 s 0,4 prekrški.

Rekordni promet s propustnicami

Obmejni promet s propustnicami vzdolž vse meje je bil v mesecu aprilu zelo živahen in je dosegel rekordno število. Na goriškem področju je bilo zabeleženih 102.049 prehodov s propustnicami, od teh 27.510 italijanskih in 74.539 jugoslovanskih državljanov. Povečalo se je tudi število prehodov s potnimi listi na bloku pri Rdeči hiši. Teh je bilo v preteklem letu 4.832, od teh nekaj nad polovico jugoslovanskih.

Tudi na tržaškem področju so zabeležili podoben rekord. 475.000 oseb je prekoračilo mejo preko blokov tržaškega področja. Največji promet so zabeležili preko bloka pri Škofijah. Zlasti ob nedeljah gre preko tega bloka cela poplava tržaških avtomobilov, namenjenih v lepe obalne kraje jugoslovanske Istre.

Poroka

V soboto 15. t.m. sta se v cerkvi Sv. Duha na goriškem gradu poročila učiteljica Vera Onesti ter učitelj Zdenko Vogrič. Nevesta uči letos v Doberdolu, ženin pa je uslužbenec na šoli v Monfalconu, prej je učil v Steverjanu. — Novima poročencema naše čestitke in voščila za novo življenje.

Prve češnje

Na goriškem trgu so se pojavile prve češnje. Sprva je bila njihova cena zelo visoka, tudi do 600 lir, sedaj pa je znatno padla, čeravno se še vedno drži nad 100 lir za kg. V goriških Brdih imajo sedaj kmetje polne roke dela z nabiranjem češenj. Izgleda, da bo letošnji pridelek srednje dober.

Peč

Smrtna nesreča

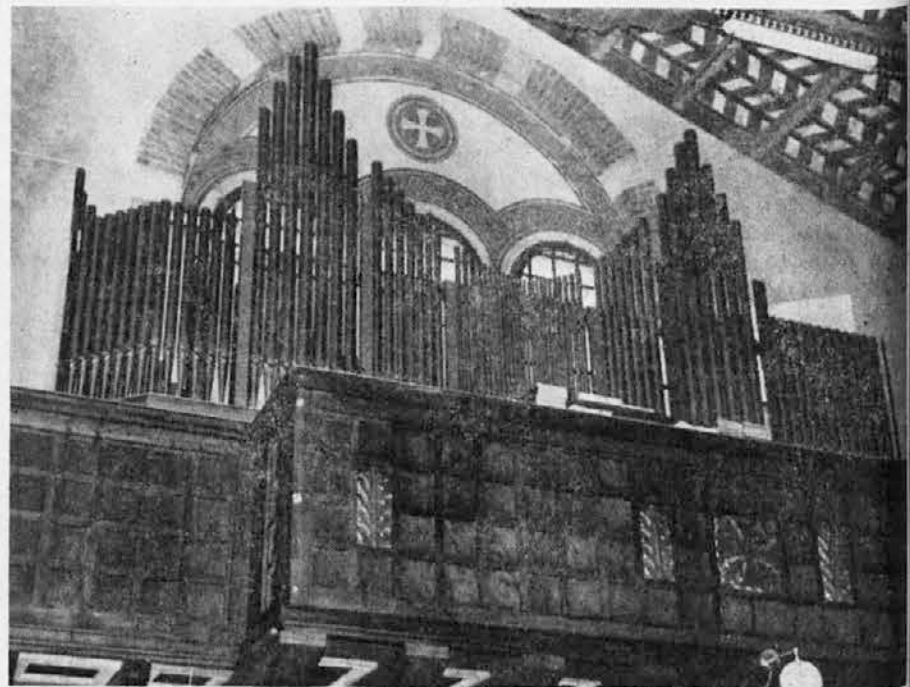
Preteklo nedeljo sta šla na izlet v Jugoslavijo dva naša vaščana, 19-letni Anton Kovic ter njegov vrstnik Albin Kovic. Vožila sta se na motorju, ki ga je pred malo dnevi kupil Anton Kovic. Okrog 9. ure zvečer sta se vračala domov ter na ovinku pri Volčji dragi zavozila s ceste v jarek. Anton Kovic, ki je vodil motor, si je pri padcu pretresel možgane in prebil lobanjo; Albin, ki je sedel zadaj, se je pa le nekaj opraskal. Oba so prepeljali najprej v bolnico v Sempetru, nato pa preko bloka pri Rdeči hiši v bolnici Via V. Veneto. Tu je Anton Kovic v ponedeljek popoldne podlegel ranam.

Uredili bodo goriško letališče

Ze od leta 1943, ko so Nemci pred umikom pognali v zrak poslopja na goriškem letališču, stojijo ob poti te ruševine, kot neme priče vojnih grozot. Sedaj so sklenili, da bodo letališče znova uredili, sezidali nova poslopja in v njih uredili šolo za mlade letalce.

NOVE ORGLE V DOBERDOBU

Blagoslovitev in otvoritev novih orgel v Doberdolu bo v nedeljo 22. maja ob 4^h popoldne v navzočnosti cerkv. in civilnih oblasti. Združeni cerkveni zbori iz Jamelj, Doberdoba, Gorice, Pevme in Jazbin bodo izvajali koncert cerkvenih pesmi. — Vabljeni vsi prijatelji cerkvene glasbe in petja. — Redna nedeljska koriera Ribi pelje vsako nedeljo ob 13.30 iz Gorice v Doberdob in naprej do Tržača. Povratek ob 8^h zvečer. — Tudi v Doberdolu imamo dober pršut in kozarček pristne kapljice!

Pročelje novih orgel v Doberdolu

Radio Trst A

Teden: od 22. do 28. maja 1960

Nedelja: 8.30 Poslušali boste... od nedelje do nedelje na našem valu. — 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Kronika sedmih dni v Trstu. — 17.00 »Zlate ribice«, igra v treh dej.; igrajo člani R. O. — 21.00 Pesniki in njih stvaritve: (71) »Ivan Mažuranič«.

Ponedeljek: 18.00 Oddaja za najmlajše: »Jurčkov potovanje«; igrajo člani R. O. — 19.00 Utrinki iz znanosti in tehnike. — 20.30 G. Rossini: »Pepelka«.

Torek: 18.00 Radijska univerza - Tone Penko: (3) »Nekaj naših domačih zelo strupenih cvetlic«. — 18.10 F. Mendelssohn-Bartholdy: Simfonija št. 3 v a-molu, op. 36, imenovana »Škotska«. — 19.00 Šola in vzgoja: Egidij Košuta: »Prevladujoči interesi v otrokovem razvoju«. — 19.20 Skladbe Respighija, R. Straussa in Stravinskega.

Sreda: 18.00 Z začarane police: »Kruti graščaki«. — 18.10 A. Dvorak: Koncert v h-molu, op. 104 za čelo in orkester. — 19.00 Zdravstvena oddaja. — 19.20 Preludiji in operne medigre. — 21.00 »Gospa ministrice«.

Četrtek: 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa, nato Iz slovenske pesmarice. — 14.45 Kvintet Avenik. — 15.00 S. Prokofiev: Sonata št. 2 v D-duru za violino in klavir. — 16.00 Operne arije in dueti. — 17.00 »Triogelniki«, komedija v enem dej. — 18.00 Radijska univerza - Ivan Artač: »Razvoj Evrope«. — 18.10 Koncert organista A. Esposita. —

Petek: 18.00 Vloga propagande v zgodovini človeštva. — 18.10 R. Schumann: Koncert v a-molu, op. 129 za čelo in orkester. — 18.40 Vokalni kvartet iz Ljubljane. — 19.00 Sestanek s poslušalkami. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. — 22.00 Znanost in tehnika: »Radioastronomija«. —

Sobota: 15.00 Koncert operne glasbe. — 16.00 Dante Alighieri: Božanska komedija - Vice - 27. sprev. — 18.00 Radijska univerza: Kemija razkriva zlorabe živil (19). — 18.10 Slovenski folklorni ansambli. — 19.00 Pisani balončki - radijski tednik za najmlajše. — 20.40 Slovenski oktet. — 21.00 »Pomagaj si sam«, radijska komedija; igrajo člani R. O. —

Sovjeti so izpustili vsemirsko ladjo

Ko je odhajal Hruščev na obisk v ZDA, so sovjetski znanstveniki poslali v vsemirje lunik, ki je fotografiral luno na nasprotni strani. Sedaj, ko je odhajal v Pariz, so mu v pozdrav poslali vsemirsko ladjo. Z raketo so namreč preteklo nedeljo izpustili v vsemirje pravo vsemirsko ladjo,

ki tehta 45 q. Leti okrog naše zemlje razdalji 320 km. V njej je posebna kabina z raznovrstnimi aparati, ki oddajajo zemljo vsakovrstne podatke. Namen je, da bi iz teh podatkov ugotovili, ali bi na takšno kabino lahko krožil okrog zemlje človek, posebno še ali bi človek mogel tudi zopet pristati na zemlji, ko bi si to želel. Pravijo, da je ta novi spustni videti kot majhna zvezda. Koliko časa bo ostal v zraku, se še ne ve. Predvidevajo, da se bo čez nekoliko dni toliko približal naši zemlji, da se bo v gostejših plasteh zraka razkrojil. Torej zaenkrat vsemirski ladja ne bo mogla pristati nepoškodovano na materi Zemlji, od koder je odšla.

V tem novem uspehu sovjetske znanosti moramo videti tudi močno propagandistično in politično sredstvo, kar je ravno ravno iz časa, ki so ga izbrali, da so vsemirsko ladjo preizkusili. Sovjetska služba pač vse za propagando, od zbiranja ameriškega letala U-2 do vsemirske ladje in Hruščevih nasmehov in božanja pri riških otrok.

T E L E G R A M

HRUŠČEV SE JEZI

V sredo ob 15.30 je imel Hruščev svojo tiskovno konferenco, na kateri je pred vsem napadel ameriškega predsednika in politiko zahodnih sil. Vso krivdo za neuspeh je zvalil na Eisenhowerja; seveda ni opustil priljubljenih napadov na Adenauerja. V časnikarski dvorani so začeli zvižgati, nakar je Hruščev ježno zagrozil, da bo že ukrotil »naciste in fašiste« begle izpred Stalingrada... — Za Berlin je izjavil, da hoče iz njega napraviti samostojno mesto. Povedal je tudi, da je razčaran nad De Gaulleom.

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: Svagelj 1.500 J.U. iz Skednja 1.000; Widmann 1.000 Tavčer 1.000; Lavrenčič 1.000; T. P. ob 10. letnici dnevu 1.000 lir. — Vsem dobrotnikom Bog povrni!

Za Slov. Vincenčijevo konferenco v Trstu: M. P. in V. L. v počastitev spomina pok. tete ge. Alojzije Blasina 5.000 lir. Bog plačaj!

Za Alojzijeve: N. N., Ronki 1.000; N. 500; L. R. 2.000; M. Milost 1.000; T. 1.000 lir. — Bog povrni!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 70% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

STARŠI NA TRŽAŠKEM,
VPIŠITE SVOJE OTROKE ZA KOLONIJE. ČAS JE DO 15. JUNIJA

KMEČKA BANKA - GORICA

GORICA, UL. MORELLI 14 - TEL. 22-06

BANKA POOBLASČENA OD BANCA D'ITALIA ZA ZUNANJO TRGOVINO

Vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne
usluge (tekoči računi, hranilne vloge, posojila, inkaso
— in skonto menic, posli z inozemstvom, itd.) —